

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма «Туризм» (надалі – ОПП) для підготовки здобувачів вищої освіти на першому (бакалаврському) рівні за спеціальністю 242 «Туризм» містить обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти; перелік компетентностей випускника; нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання; форми атестації здобувачів вищої освіти; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм
Освітня кваліфікація	Бакалавр з туризму
Кваліфікація в дипломі	Бакалавр з туризму
Опис предметної області	Освітня програма галузі знань 24 «Сфера обслуговування», спеціальності 242 «Туризм». Об'єкти вивчення: туризм як суспільний феномен, складна соціо-еколого-економічна система, яка охоплює різноманітні природно-географічні, соціо-культурні, екологічні, економічні, організаційно-правові аспекти; туризм як сфера професійної діяльності та бізнес в індустрії туризму (процеси формування, просування, реалізації та організації споживання туристичного продукту, послуг суб'єктів туристичної діяльності). Теоретичним змістом предметної області слугують: - <i>основні поняття</i>: туризм, турист, сфера туризму, форми та види туризму, туристичні ресурси, об'єкти та атракції туризму; туристичний продукт, екскурсія, туристична дестинація, туристична діяльність, туристичний сервіс, індустрія туризму, туристична інфраструктура, ринок туристичних послуг, суб'єкти туристичного бізнесу; - <i>концепції</i>: гуманістична, глобалізаційна, геопросторової організації, глокалізації, національної ідентичності, патріотично-виховна, сталого розвитку; інформаційна, холістичного маркетингу, сервісна, постіндустріальна; - <i>принципи</i>: студентоцентричний, компетентнісно-

	орієнтований, практико-орієнтований, міждисциплінарний. Методи, методики та технології включають систему інноваційних методів, професійних методик та технологій, застосування яких дозволяє вирішувати практичні завдання щодо забезпечення ефективного функціонування та розвитку сфери туризму.
Академічні права випускників	Продовження навчання за програмою підготовки на другому (магістерському) рівні вищої освіти

III Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми бакалавра:	На базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС. На базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» становить 120 кредитів ЄКТС.
--	--

IV Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні професійні проблеми та практичні завдання у сфері туризму як в процесі навчання, так і в процесі практичної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних теорій та методів системи наук, які формують туризмологію та створення нових цілісних знань та/або професійної практики в сфері туризму; узагальнювати практику туризму і прогнозувати напрямки його розвитку.
Загальні компетентності	1. Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності. 2. Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу на основі логічних (універсальних) інструментів та перевірених фактів. 3. Здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи.

	4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності. 5. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово. 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій. 7. Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань. 8. Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми. 9. Здатність працювати як автономно, так і у команді. 10. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру, критично оцінювати тримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення. 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті. 12. Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	1. Уміння використовувати методичні підходи до оцінки природно-ресурсного потенціалу туризму. 2. Здатність організовувати процеси туристичного обслуговування і реалізації туристичного продукту. 3. Уміння розробляти різноманітні програми туристичного обслуговування. 4. Здатність управляти ризиками в туризмі. 5. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів. 6. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

	7. Розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та його підсистем. 8. Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах. 9.Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал. 10.Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку. 11.Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу. 12. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації. 13.Здатність працювати у полікультурному середовищі. 14. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства. 15.Уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єкта туристичного бізнесу. 16.Здатність упроваджувати в практику міжнародний досвід туристичної діяльності.
--	--

V Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти

Програмні результати навчання

1. Розуміти основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.
2. Визначати зміст базових понять з туризмознавства та організації туристичного обслуговування, а також світоглядних та суміжних наук.
3. Знання історії розвитку туризму, класифікації туризму, види турів, типи туристів та класів туристичного обслуговування.
4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору і вимоги до туристичної інфраструктури.
5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.
6. Виявляти і пояснювати принципи і методи організації та технології обслуговування туристів з дотриманням стандартів якості і норм безпеки.
7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
8. Розумітися на особливостях документообігу у сфері туризму.
9. Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та впровадження інновацій різних галузей.
10. Розуміння принципів і процесів щодо організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).
11. Демонструвати навички володіння державною та іноземними мовами.
12. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг.
13. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття
14. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері.
15. Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.
16. Відстоювати свої погляди в розв'язанні професійних завдань.
17. Виявляти проблемні ситуації та прогнозувати ймовірні ризики.
18. Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності.
19. Демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях.

VI Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі Державного кваліфікаційного екзамену
Вимоги до державного кваліфікаційного екзамену	Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Тернопільському національному економічному університеті

VII Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ТНЕУ функціонує система внутрішнього забезпечення якості, яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти;
- 9) інших процедур і заходів.

IX Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон «Про вищу освіту»: за станом на 20.06.2016 р. [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> . – Назва з титул. Екрану.
2. Международная стандартная классификация образования (МСКО) 2011 [Електронний ресурс] / Інститут статистики ЮНЕСКО, 2013. – 87 с – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-2011-ru.pdf>. – Назва з титул. екрану.
3. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. – К. : Видавництво «Соцінформ», 2010. – 746 с.
4. Про затвердження Національної рамки кваліфікацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листоп. 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>. – Назва з титул. екрану.
5. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс] // Законодавство України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п> . – Назва з титул екрана.
6. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) [Електронний ресурс]. – К.: ТОВ

«ЦС», 2015. – 32 с – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf. – Назва з титул екрану

7. ISCED fields of education and training 2013 (ISCED-F 2013) [Електронний ресурс]. – UNESCO Institute for Statistics, 2014.-21p. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>. – Назва з титул. екрану.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

ОПП є нормативним документом, в якому визначається сукупність вимог до змісту та результатів освітньої діяльності в ТНЕУ за рівнем вищої освіти «бакалавр» в межах спеціальності 242 «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування».

ОПП використовується для визначення та оцінювання якості змісту та результатів освітньої діяльності і визначає такі вимоги до освітньої програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;

Зміст підготовки здобувачів вищої освіти, у тому числі 25% – вільного вибору студента, відповідає таким критеріям:

- чіткість та однозначність, дозволяючи чітко окреслити зміст вимог до здобувача вищої освіти;
- діагностичність (тобто результати навчання мають об'єктивні ознаки їх досягнення чи недосагнення);
- вимірюваність (існують спосіб та шкала для вимірювання досягнення результату прямими або непрямыми методами, рівнів досягнення складних результатів).

Результати навчання співвідносяться з компетентностями.

Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей дескрипторам НРК та матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей представлені в Таблицях 1 і 2.

Таблиця 1

**Матриця відповідності визначених ОПП компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
Розуміння та власне осмислення основних світоглядних концепцій і принципів у навчанні і професійній діяльності.	+	+	+	+
Здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу на основі логічних (універсальних) інструментів та перевірених фактів	+	+	+	+
Здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи	+	+	+	+
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності.	+	+	+	+
Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово.	+	+	+	+
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+
Здатність зосереджуватись на якості та результаті при виконанні завдань	+	+	+	+
Здатність визначати, формулювати і вирішувати проблеми	+	+	+	+
Здатність працювати як автономно, так і у команді.	+	+	+	+
Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення	+	+	+	+

1	2	3	4	5
завдань професійного характеру, критично оцінювати тримані результати та обґрунтовувати прийняті рішення				
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті.	+	+	+	+
Навички міжособистісної взаємодії, цінування та повага різноманітності та багатокультурності..	+	+	+	+
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності				
Уміння використовувати методичні підходи до оцінки природно-ресурсного потенціалу туризму	+	+	+	+
Здатність організовувати процеси туристичного обслуговування і реалізації туристичного продукту	+	+	+	+
Уміння розробляти різноманітні програми туристичного обслуговування	+	+	+	+
Здатність управляти ризиками в туризмі	+	+	+	+
Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.	+	+	+	+
Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного	+	+	+	+
Розуміння принципів і процесів формування та організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та його підсистем	+	+	+	+
Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах	+	+	+	+

1	2	3	4	5
Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал	+	+	+	+
Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку	+	+	+	+
Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.	+	+	+	+
Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.	+	+	+	+
Здатність працювати у полікультурному середовищі	+	+	+	+
Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства	+	+	+	+
Уміння працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єкта туристичного бізнесу	+	+	+	+
Здатність упроваджувати в практику міжнародний досвід туристичної діяльності.	+	+	+	+

Таблиця 2

Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей

[illegible]

Програмні результати навчання	Інтеграль- на компе- тентність	Компетентності																																				
		Загальні компетентності													Спеціальні (фахові) компетентності																							
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	1 3	1 4	1 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	1 3	1 4	1 5	1 6	1 7	1 8	1 9	2 0		
туризму																																						
Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та впровадження інновацій різних галузей	+																	+		+				+														
Розуміння принципів і процесів щодо організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).																																						
Демонструвати навички володіння державною та іноземними мовами	+																			+						+				+								
Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг	+																				+																	
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття	+																					+																
Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері	+																							+														
Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях.	+																								+													
Відстоювати свої погляди в розв'язанні професійних завдань	+																										+											+
Виявляти проблемні ситуації та прогнозувати ймовірні ризики.	+																																					

Програмні результати навчання	Компетентності																																				
	Інтеграль- на компе- тентність	Загальні компетентності														Спеціальні (фахові) компетентності																					
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	1 3	1 4	1 5	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	1 2	1 3	1 4	1 5	1 6	1 7	1 8	1 9	2 0	
Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності	+																											+			+	+					
Демонструвати виконання професійних завдань у стандартних та невизначених ситуаціях	+																											+			+						